

A spamek elleni küzdelem

■ Modern szélmalomharc az e-mailek világában

A számítástechnika térhódítása mellett, illetve azzal összefüggésben újabb fogalmak jelentek meg a magyar nyelvben is. Hozzászokhattunk olyan kifejezésekhez, mint elektronikus levél, elektronikus szemét, és az egyik leggyakrabban emlegetett kifejezésként egy olyan fogalomhoz, mint a spam. Ez utóbbi az, ami mindannyiunknak a legtöbb bosszúságot okozza, és ami ellen ezidáig valóban hatékony fellépést sem technikailag, sem jogilag nem sikerült elérni.

Kéretlen elektronikus reklám

Mit is jelent a spam kifejezés? Legegyszerűbb megfogalmazásban én magam levélszemétként aposztrofálnám, igaz, hivatalos elnevezése szerint kéretlen elektronikus reklámot jelent. Talán a fogalomban benne is van, miért keseríti meg mindennapi életünket. Egyrészt kéretlen, azaz olyan elektronikus küldeményekről van szó, ami mindig-mindenhol felbukkan, sokszor betelítve e-mail tárhelyeinket, szinte nem is tudunk ellene mit tenni. Másrészt a tartalma szerint minden ilyen küldemény reklámnak minősül, és mindig valamilyen terméket, szolgáltatást, árut reklámoz, vagy hirdet.

A spameket küldő személye szinte mindig titokban marad, nem érhető tetten. Főleg azért, mert a spam lényege az internetben, az internetben megbúvó anonimitásban van, azaz olyan dologra utal (mindig internetcímre, különböző internetes elérhetőségekre), ami

csak az online világban megfogható. Sosem konkrét személyre vagy szervezetre, még ha törvényi előírás erre is kötelezné a küldőt. De ez nem jelenti azt, hogy ne kellene jogi szabályozással küzdeni ellene, még ha kicsit szélmalomharcnak tűnik is a küzdelem.

Jogi szabályozás

Ezért is került sor a jogi szabályozására, ami legalábbis megpróbálja a spamek jogi keretét megadni. A jogi szabályozás alapját az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény képezi. Itt az elektronikus hirdetésre vonatkozó szabályok is helyet kaptak. Ez előírja, hogy minden elektronikus hirdetésnek világosan és egyértelműen azonosítható módon tájékoztatást kell adnia a hirdetés jellegéről, a valós feladó személyéről, a különleges

ajánlat – különösen az árengedmény, a jutalom- és ajándéksorsolás – ilyen jellegéről, továbbá könnyen hozzáférhetővé kell tenni az ajánlati felhívás részleteit, és amennyiben a hirdetés sorsolásos játékokra, szerencsejátékokra utal, úgy azon sorsolásos játék és más szerencsejáték ilyen jellegéről is tájékoztatást kell adnia, illetve könnyen hozzáférhetővé kell tenni a részvétel minden egyes feltételét is.

„A spameket küldő személye szinte mindig titokban marad, nem érhető tetten.”

Ami talán a legfontosabb a jogi szabályozásban, hogy elektronikus levelezés vagy azzal egyenértékű egyéni kommunikációs eszköz útján kizárólag az igénybe vevő egyértelmű, előzetes hozzájárulásával küldhető elektronikus hirdetés. Hozzájáruló nyilatkozat bármely olyan módon tehető, amely lehetővé teszi a hozzájáruló nyilatkozatot tevő sze-

mély azonosítását, valamint a hozzájárulás önkéntes és a megfelelő tájékoztatás birtokában történő kifejezését. Amennyiben nincs ilyen nyilatkozat, úgy spam nem küldhető. Fontos, hogy ez a nyilatkozat, ha megadásra is került, bármikor korlátozás és indokolás nélkül, – és ami még fontosabb – ingyenesen visszavonható. Ebben az esetben a nyilatkozó részére elektronikus hirdetés a továbbiakban nem küldhető. Fontos, hogy

az elektronikus hirdetést küldők kötelesek tájékoztatni a címzettet arról, hogy melyik elektronikus levelezési cím és egyéb elérhetőség az, ahol az elektronikus hirdetések információs társadalommal összefüggő szolgáltatás felhasználásával történő küldésének megtiltása iránti igényét bejelentheti. Amennyiben nincs erre vonatkozó tájékoztatás, az súlyos jogsértésnek minősül.

A jogi szabályozás előírja a spamek küldőjének azt is, hogy vezessen nyilvántartást azokról, akiknek ilyen küldeményeket küld, akik nyilatkozatot tettek arról, hogy ilyen küldeményeket számukra küldhetnek. Ezen nyilvántartásból pedig, amennyiben a fentebb írt lemondó nyilatkozatot megküldik, azonnal törölni kell. Adatvédelmi előírások garantálják jogilag, hogy a küldő fél e nyilvántartás szerinti adatokat másikkal, illetve kívülálló harmadik személynek nem adhatja ki.

Kilátástalan küzdelem

Persze mindez szép és jó, de milyen következményeket határoz meg a jogalkotó, ha valaki meg-

